

Súd: Okresný súd Prešov
Spisová značka: 11C/190/2014
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8114211335
Dátum vydania rozhodnutia: 05. 06. 2015
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Iveta Wildeová
ECLI: ECLI:SK:OSPO:2015:8114211335.3

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Prešov sudkyňou JUDr. Ivetou Wildeovou v právnej veci žalobcu: EOS KSI Slovensko, s.r.o., so sídlom Pajštúnska 5, Bratislava, IČO: 35724803, zastúpený: TOMÁŠ KUŠNÍR s.r.o. so sídlom Pajštúnska 5, Bratislava p r o t i žalovanému: Y. P., B.. XX.XX.XXXX, L. X. L., Q. XX, t.č. na neznámom mieste, zastúpenej opatrovníčkou Q. C., súdnou tajomníčkou Okresného súdu vo Vranove nad Topľou, za účasti vedľajšieho účastníka na strane žalovaného: Občianske združenie Slovenských spotrebiteľov AZ, so sídlom Námestie Josipa Andriča 1, Chorvátsky Grob, IČO: 42264154, zastúpený: JUDr. Jozef Kemp, advokát so sídlom Námestie Josipa Andriča 1, Chorvátsky Grob, o zaplatenie 1.202,47 Eur a prísl. takto

rozhodol:

Súd žalobu z a m i e t a.

Účastníci a vedľajší účastník n e m a j ú nárok na náhradu trov konania.

o d ô v o d n e n i e :

Pôvodný žalobca spoločnosť Consumer Finance Holding a.s. sa žalobou zo dňa 17.4.2014 domáhal zaplatenia istiny vo výške 1202,47 Eur s úrokmi z omeškania vo výške 9,25 % ročne od 23.4.2011 do zaplatenia. V žalobe uviedol, že na základe zmluvy zo dňa 24.6.2010 poskytol žalovanému celkovú sumu pôžičky 1353,6 Eur, z ktorej žalovaný uhradil len 158,63 Eur, preto listom zo dňa 26.3.2011 došlo k jej predčasnému zosplateniu.

Žalovaný sa zdržiava na neznámom mieste, preto mu súd v zmysle § 29 ods. 2 O.s.p. ustanovil pre toto konanie opatrovníčku, ktorá sa k žalobe nevyjadřila a na pojednávanie sa nedostavila, ale svoju neúčast ospravedlnila a súhlasila, aby sa pojednávalo v jej neprítomnosti.

V priebehu konania zmluvou zo dňa 10.6.2014 bola predmetná pohľadávka postúpená na spoločnosť EOS KSI Slovensko, preto súd uznesením č.k. 11C 190/2014-34 zo dňa 5.8.2014 pripustil zmenu žalobcu. Do konania na strane žalovaného vstúpil aj vedľajší účastník, ktorý vzniesol námietku premlčania. V písomnom vyjadrení uviedol, že trojročná premlčacia lehota podľa § 101 Občianskeho zákonníka (ďalej len „OZ“) začala plynúť 4.4.2011 (tento dátum nevysvetlil) a teda uplynula ešte pred podaním žaloby.

Voči vstupu vedľajšieho účastníka podal žalobca námietky, súd však právoplatným uznesením č.k. 11C 190/2014-69 zo dňa 8.12.2014 tento vstup vedľajšieho účastníka pripustil. Preto ďalšími námietkami žalobcu sa už nezaoberal, keďže vedľajší účastník mal už právoplatným rozhodnutím deklarovane svoje postavenie v tomto spore.

Súd vykonal dokazovanie písomným vyjadrením žalobcu a vedľajšieho účastníka, zmluvou o poskytnutí pôžičky č. 289741, všeobecnými obchodnými podmienkami spoločnosti Consumer Finance Holding a.s., listom zo dňa 26.3.2011 s doručenkou, prehľadom o splátkach a úhradách, zmluvou o postúpení pohľadávok zo dňa 10.6.2014 a zistil tento skutkový stav:

Dňa 24.6.2010 bola uzavretá zmluva o pôžičke medzi spoločnosťou Consumer Finance Holding a.s. a žalovaným. Touto zmluvou veriteľ poskytol žalovanému pôžičku vo výške 1100 Eur a žalovaný sa ju zaviazal splatiť 36 mesačnými splátkami po 38,69 Eur. V zmluve je uvedená ročná úroková sadzba 14,94%, v tej istej hodnote je uvedené aj RPMN a priemerná hodnota RPMN je vo výške 51,49%. Ako termín konečnej splatnosti je uvedený jún 2013 a celková suma pôžičky vo výške 1353,6 Eur. Celkové náklady spotrebiteľa tak boli vyčíslené na 253,6 eur. Dohodnuté bolo aj mesačné poistné vo výške 1,09 Eur.

Súčasťou zmluvy (ako sa uvádza v jej texte) sú aj VOP, v ktorých je upravené doručovanie v čl. 13. Podľa bodu 13.2 pri doručení poštou platí, že písomnosť sa považuje za doručení piatym dňom po dni, keď bola písomnosť daná na poštovú prepravu.

Žalovaný uhradil len dve splátky - 14.9.2010 a 29.10.2010 v celkovej výške 158,63 Eur. Listom zo dňa 26.3.2011 veriteľ vyzval žalovaného k úhrade všetkých splátok vo výške 1249,50 Eur najneskôr do 3 dní od doručenia tejto výzvy. Uvedenú zásielku doručoval poštou, pričom dňa 31.3.2011 bola zásielka uložená na pošte a po uplynutí odbernej lehoty bola dňa 19.4.2011 vrátená žalobcovi.

Napriek tomu, že súd opakovane žiadal právneho zástupcu žalobcu o vysvetlenie dátumu omeškania žalovaného s plnením dlhu s poukazom na vyššie citované ustanovenie VOP o fikcii doručenia, právny zástupca na túto skutočnosť reagoval tým, že k VOP sa vôbec nevyjadril a omeškanie počítal 3 dni od vrátenia poštovej zásielky o zosplatnení úveru bez toho, aby túto úvahu vysvetlil.

Predmetná pohľadávka, ako to vyplýva z prílohy k zmluve o postúpení pohľadávok z čl. 29 bola postúpená zo spoločnosti Consumer Finance Holding a.s. na spoločnosť EOS KSI Slovensko s.r.o. zmluvou zo dňa 10.6.2014.

Nepochybne zmluva uzavretá medzi pôvodným žalobcom a žalovaným je zmluvou o spotrebiteľskom úvere v zmysle zákona č. 129/2010 Z.z. o spotrebiteľských úveroch, ale nepochybne je aj spotrebiteľskou zmluvou podľa § 52 a násl. OZ.

Podľa § 1 ods. 2 zák. č. 129/2010 Z.z. spotrebiteľským úverom je dočasné poskytnutie peňažných prostriedkov na základe zmluvy o spotrebiteľskom úvere vo forme pôžičky, úveru, odloženej platby alebo obdobnej peňažnej pomoci, poskytnutej veriteľom spotrebiteľovi

Podľa § 52 ods. 1 OZ spotrebiteľskou zmluvou je každá zmluva bez ohľadu na právnu formu, ktorú uzatvára dodávateľ so spotrebiteľom.

Podľa § 52 ods. 3 OZ dodávateľ je osoba, ktorá pri uzatváraní a plnení spotrebiteľskej zmluvy koná v rámci predmetu svojej obchodnej alebo inej podnikateľskej činnosti.

Podľa § 52 ods. 4 OZ spotrebiteľ je osoba, ktorá pri uzatváraní a plnení spotrebiteľskej zmluvy nekoná v rámci predmetu svojej obchodnej činnosti alebo inej podnikateľskej činnosti.

Podľa § 54 ods. 1 OZ zmluvné podmienky upravené spotrebiteľskou zmluvou sa nemôžu odchýliť od tohto zákona v neprospech spotrebiteľa. Spotrebiteľ sa najmä nemôže vopred vzdať svojich práv, ktoré mu tento zákon alebo osobitné predpisy na ochranu spotrebiteľa priznávajú, alebo si inak zhoršiť svoje zmluvné postavenie.

Podľa § 52 ods. 2 veta tretia OZ na všetky právne vzťahy, ktorých účastníkom je spotrebiteľ, sa vždy prednostne použijú ustanovenia Občianskeho zákonníka, aj keď by sa inak mali použiť normy obchodného práva.

Každá spotrebiteľská zmluva má teda občianskoprávny charakter a pre jej posudzovanie sa použijú ustanovenia Občianskeho zákonníka vrátane premlčania. Sud pritom na premlčanie pri spotrebiteľských zmluvách prihliada ex offio, ako to vyplýva z § 5b zákona č. 250/2007 Z.z.

Podľa § 5b zákona č. 250/2007 Z.z. o ochrane spotrebiteľa orgán rozhodujúci o nárokoch zo spotrebiteľskej zmluvy prihliada aj bez návrhu na nemožnosť uplatnenia práva, na oslabenie nároku predávajúceho voči spotrebiteľovi, vrátane jeho premlčania alebo na inú zákonnú prekážku alebo zákonný dôvod, ktoré bránia uplatniť alebo priznať plnenie predávajúceho voči spotrebiteľovi, aj keď by inak bolo potrebné, aby sa spotrebiteľ týchto skutočností dovoľával.

Súd len pripomína, že záver o občianskoprávnom charaktere spotrebiteľských zmlúv vrátane spotrebiteľských úverov bol prijatý už v mnohých právoplatných súdnych rozhodnutiach napr. v rozhodnutí Krajského súdu v Prešove 1Co 154/2014 zo dňa 8.10.2014 alebo Krajského súdu v Trnave 11Co 47/2014 zo dňa 22.10.2014.

Novelizované ustanovenie § 52 ods. 2 veta tretia OZ sa pritom má použiť vzhľadom na absenciu prechodných ustanovení aj na právne vzťahy, ktoré vznikli pred účinnosťou tejto novely, ako to vyplýva z právneho záveru vysloveného v rozsudku Najvyššieho súdu SR 3MCdo 12/2014 zo dňa 21.4.2015.

Už len pre úplnosť súd dodáva, že občianskoprávny charakter spotrebiteľských zmlúv vyplýva jednak z ich zaradenia do Občianskeho zákonníka, ale tiež vzhľadom na skutočnosť, že zmluva o spotrebiteľskom úvere je upravená podľa osobitného právneho predpisu, ktorým je zákon o spotrebiteľských úveroch a teda nie je uzatvorená podľa Obchodného zákonníka. Pôsobnosť Obchodného zákonníka je pritom explicitne upravená v § 261, kde podľa ods. 6 písm. d/ sa Obchodným zákonníkom spravujú bez ohľadu na povahu účastníkov a ich záväzkové vzťahy okrem iného, zo zmluvy o úvere (§ 497). Použitie Obchodného zákonníka sa teda aplikuje len na zmluvy uzavreté podľa § 497 Obchodného zákonníka, čo však nie je tento prípad, keďže ako už bolo uvedené zmluva bola uzavretá podľa osobitného právneho predpisu a to zákona č. 129/2010 Z.z. o spotrebiteľských úveroch.

Navyše súdy už v mnohých rozhodnutiach poukázali na to, že ustanovenie § 54 ods. 1 OZ je ustanovením lex specialis s dopadom na všetky spotrebiteľské zmluvy vrátane úverov. Ak by z pôsobnosti ustanovenia § 54 ods. 1 OZ mali byť vyňaté niektoré typy spotrebiteľských zmlúv, zákonodarca by to upravil. Citované ustanovenie sleduje vylúčenie dopadu nepriaznivejšieho právneho následku na spotrebiteľa oproti následku, ktorý dopadá na spotrebiteľa podľa „tohto“ zákona, pričom je logické, že zákonodarca tým rozumel Občianskeho zákonníka. Ustanovenie § 54 ods. 1 OZ je preto potrebné vykladať tak, že v prípade rozdielných inštitútov súkromného práva sa na spotrebiteľské právne vzťahy nepoužije obchodné právo, ak aplikáciou konkrétnej zmluvnej podmienky by sa postavenie spotrebiteľa oproti občianskoprávnej úprave zhoršilo. Preto aj premlčanie je potrebné pri spotrebiteľských úveroch posudzovať podľa noriem občianskeho práva (napr. rozsudok Krajského súdu v Prešove 21Co 116/2013 zo dňa 15.4.2014 alebo 6Co 105/2013 zo dňa 10.12.2013).

Podľa § 100 ods. 1 OZ právo sa premlčí, ak sa nevykonalo v dobe v tomto zákone ustanovenej (§ 101 až 110). Na premlčanie súd prihliadne len na námietku dlžníka. Ak sa dlžník premlčania dovoľá, nemožno premlčané právo veriteľovi priznať.

Podľa § 100 ods. 2 OZ premlčujú sa všetky majetkové práva s výnimkou vlastníckeho práva. Tým nie je dotknuté ustanovenie § 105. Záložné práva sa nepremlčujú skôr, než zabezpečená pohľadávka.

Podľa 101 OZ pokiaľ nie je v ďalších ustanoveniach uvedené inak, premlčacia doba je trojročná a plynie odo dňa, keď sa právo mohlo vykonať po prvý raz.

Podľa § 103 OZ ak bolo dohodnuté plnenie v splátkach, začína plynúť premlčacia doba jednotlivých splátok odo dňa ich zročnosti. Ak sa pre nesplnenie niektorej zo splátok stane zročným celý dlh (§ 565), začne plynúť premlčacia doba odo dňa zročnosti nesplnenej splátky.

V danom prípade bolo dohodnuté plnenie v splátkach a žalobca úver zosplatnil s poukazom na § 565 OZ.

V danom prípade súd preto sa musel zaoberať predovšetkým ustálením doby plynutia premlčacej lehoty a teda ustálením dátumu omeškania žalovaného so splnením dlhu v dôsledku predčasného zosplatnenia úveru. K zosplatneniu úveru došlo pre nedodržanie dohodnutých splátok listom zo dňa 26.3.2011. Ním bol žalovaný vyzvaný k úhrade dlhu v lehote 3 dní od jeho doručenia. Zásielku žalovaný neprevzal, bolo preto potrebné použiť fikciu o jej doručení. Žalobca bez bližšieho vysvetlenia považoval za doručenie listu dátum jeho vrátenia z pošty, s čím však súd sa nestotožnil. Účinky doručenia neprevzatej písomnosti totiž samotný veriteľ jasne stanovil vo svojich VOP v spomínanom bode 13.2, podľa ktorého rozhodujúci je piaty deň po dni dania zásielky na poštu. Aj keď vychádzame z najneskôr možného dňa 31.3.2011, kedy už zásielka bola uložená na pošte a teda možno predpokladať, že na poštovú prepravu bola daná skôr, piaty deň ako fikcia o doručení je 5.4.2011 a trojdňová lehota na plnenie uplynula 8.4.2011. Žalovaný sa teda do omeškania dostal najskôr 9.4.2011. Navyše však s poukazom na § 103 vetu druhú OZ súd zastáva názor, že premlčacia doba začala plynúť už od 20.11.2010, čo je termín splatnosti 1. nesplatennej splátky. Trojročná premlčacia lehota tak uplynula 20.11.2013 (nanajvýš 9.4.2014) a teda žaloba bola podaná po jej uplynutí, preto z dôvodu premlčania ju súd zamietol.

Výrok o trovách konania vyplýva z ustanovenia § 142 ods. 1 O.s.p. Náhradu trov konania si uplatnil len žalobca a vedľajší účastník. Podľa zásady úspechu v konaní žalobca nárok na náhradu trov konania nemá a u vedľajšieho účastníka súd považoval trovy právneho zastúpenia za nie účelné. Vedľajší účastník totiž vzniesol len námietku premlčania podaním zo dňa 3.12.2014, kedy už bolo účinné citované ustanovenie § 5b zákona č. 250/2007, v zmysle ktorého súd premlčanie v spotrebiteľských veciach skúma ex offio. Znamená to, že premlčaním súd by sa zaoberal aj bez vznesenej námietky premlčania a preto bolo by v rozpore s princípom spravodlivosti, aby za týchto okolností bola priznaná náhrada trov konania vedľajšiemu účastníkovi.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku možno podať odvolanie do 15 dní odo dňa jeho doručenia cestou tunajšieho súdu na Krajský súd v Prešove

Podľa § 205 ods. 1 O.s.p. v odvolaní sa má popri všeobecných náležitostiach (§ 42 ods. 3 O.s.p.) uviesť, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, v čom sa toto rozhodnutie alebo postup súdu považuje za nesprávny a čoho sa odvolateľ domáha.

Podľa § 205 ods. 2 O.s.p. odvolanie proti rozsudku alebo uzneseniu, ktorým bolo rozhodnuté vo veci samej, možno odôvodniť len tým, že

- a) v konaní došlo k vadám uvedeným v § 221 ods. 1 O.s.p.,
- b) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- c) súd prvého stupňa neúplne zistil skutkový stav veci, pretože nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- d) súd prvého stupňa dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- e) doteraz zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú tu ďalšie skutočnosti alebo iné dôkazy, ktoré doteraz neboli uplatnené (§ 205a O.s.p.),
- f) rozhodnutie súdu prvého stupňa vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Podľa § 205 ods. 3 O.s.p. rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda a dôvody odvolania môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na odvolanie.

Podľa § 251 ods. 1 O.s.p., ak povinný dobrovoľne nesplní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, oprávnený môže podať návrh na vykonanie exekúcie podľa osobitného zákona.